

Drogi uczniu. Dziś zaczniemy realizację 7 działu, ponieważ najbardziej się nadaje do zdalnego nauczania, na lekcjach w szkole przy tych tematach również byłoby dużo pracy samodzielnej.

Na dzisiejszej lekcji zapoznasz się z:

- głównymi przyczynami powodzi w Polsce i obszarami najbardziej zagrożonymi,
- skutkami powodzi i sposobami ochrony przeciwpowodziowej.

Zapisz w zeszycie temat lekcji: **Ochrona przeciwpowodziowa a występowanie i skutki powodzi.**

1. Zapoznaj się z najczęstszymi przyczynami powodzi (str.170).

Powodzie opadowe są związane z intensywnością opadów, zatem są one największym zagrożeniem na tych obszarach, gdzie obserwujemy największą ilość opadów (ilość opadów wzrasta wraz ze wzrostem wysokości n.p.m.). Dlatego w podręczniku jest mowa o dorzeczu Odry na Dolnym Śląsku i dorzeczu Wisły w Małopolsce. Rzeki, które wpadają do Odry i Wisły niosą do głównej rzeki w sytuacji intensywnych opadów bardzo duże ilości wody z obszarów górskich. Wskutek wiosennych roztopów powodzie również zdarzają się głównie na południu Polski.

2. Zwróć uwagę na zagrożenie powodziowe w rejonie ujściowym Odry i Wisły (mapa str. 170). Różnica w zagrożeniu na tych obszarach wynika z tego, że Odra nie wpada bezpośrednio do Bałtyku i silne wiatry północne powodują mniejsze zagrożenie na tym terenie, niż przy ujściu Wisły.

3. Zapoznaj się ze skutkami powodzi (str. 171) i sposobami przeciwdziałania powodziom (str. 172 – 173). Zwróć szczególną uwagę na rolę retencji naturalnej i rolę sztucznych zbiorników wodnych. Spróbuj uzasadnić dlaczego wznoszenie wałów przeciwpowodziowych i regulacja koryt rzecznych nie powinny obejmować całej długości rzeki.

4. Zapisz krótką notatkę wymieniając trzy sposoby przeciwdziałania powodziom. Zainteresowanym polecam film przedstawiający skutki powodzi z 1997 roku na przykładzie Raciborza (miasto w woj. Śląskim nad Odrą). Myślę, że warto obejrzeć, ponieważ za waszego życia taka powódź zapewne nie będzie miała miejsca. Nazywa się ją powodzią tysiąclecia, objęła swym zasięgiem bardzo duży obszar Polski, ale także Czech, część Niemiec, Słowacji i Austrii.

<https://www.youtube.com/watch?v=BMuBv0avVEE>

VII. Relacje między elementami środowiska geograficznego

1 Ochrona przeciwpowodziowa a występowanie i skutki powodzi

Cele lekcji: Poznasz przyczyny i skutki powodzi w Polsce. Wymienisz obszary najbardziej narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Dowiesz się, jakie działania są podejmowane w naszym kraju w celu zapobiegania powodziom i łagodzenia ich skutków.

Rozwiąż
dodatkowe
zadania
dowiczenia.pl
Kod: N7CKDP

Na dobry początek

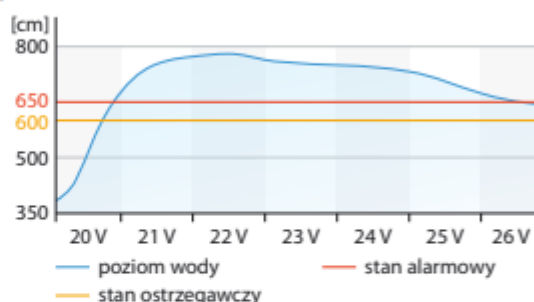
- 1 Oceń prawdziwość informacji. Wybierz P, jeśli informacja jest prawdziwa, lub F, jeśli jest fałszywa.

1.	W Polsce największe straty powodują powodzie wywołane intensywnymi i długotrwałymi opadami deszczu.	P	F
2.	Obszarami najbardziej narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi są przede wszystkim doliny rzek Przymorza.	P	F
3.	Do metod zapobiegania powodziom zalicza się między innymi budowę polderów powodziowych i przywracanie retencji naturalnej.	P	F

- 2 Na ilustracji przedstawiono stan wody w Wiśle w dniach 20–26 maja 2010 roku.

Podkreśl właściwe informacje w poniższych zdaniach.

- A. Stan alarmowy na Wiśle został przekroczony w Warszawie 21 / 20 maja.
- B. Poziom wody w Wiśle przekroczył stan alarmowy o ponad metr / dwa metry.
- C. Stan alarmowy na Wiśle był przekroczony przez ponad 7 / 5 dni.

- 3 W 1970 roku na Wiśle utworzono sztuczny zbiornik – Jezioro Włocławskie.

Na podstawie informacji z atlasu geograficznego i podręcznika opisz krótko dwa negatywne skutki budowy sztucznych zbiorników na rzekach.

Dla dociekliwych

Z prognoz pogody wynika, że nad obszarem południowego Bałtyku przez kilka kolejnych dni ma wiać silny wiatr z północy. Prawdopodobnie wywoła on sztorm, którego siła przekroczy 10 stopni w skali Beauforta. Ten silny wiatr może doprowadzić do spiętrzenia wód w ujściach rzek i wtłaczania wód morskich w górę dolin rzecznych. Taka sytuacja jest nazywana cofką. Mieszkańcy wielu nadmorskich miejscowości, a także rolnicy i sadownicy czują się zaniepokojeni, gdyż pamiętają podobną sytuację z lat 2009 i 2012. Stracili oni wówczas swoje uprawy w wyniku zalania pól i sadów słoną morską wodą.

Zjawisko cofki najczęściej występuje na obszarach położonych na niewielkiej wysokości nad poziomem morza, np. na Żuławach Wiślanych.

4 Na podstawie tekstu, fotografii oraz mapy umieszczonej w podręczniku (s. 170) wykonaj polecenia.

a) Wyjaśnij, na czym polega zjawisko cofki. Napisz, w jakich warunkach pogodowych ono występuje.

b) Podaj nazwy trzech regionów szczególnie narażonych na wystąpienie cofki.

1. _____

2. _____

3. _____

Zapamiętaj!

- Głównymi przyczynami powodzi w Polsce są długotrwałe i intensywne deszcze, roztopy, zatory rzeczne oraz podniesienie poziomu wody w ujściu rzeki (cofka).
- Szczególnie narażone na powódzie są doliny rzek, m.in. Wisły i Odry, oraz obszary nadmorskie.
- Powodzie stanowią zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz powodują ogromne straty materialne (np. uszkodzenia budynków, dróg, mostów).
- Przeciwdziałanie powodziom polega m.in. na: regulowaniu koryt rzecznych, budowaniu wałów przeciwpowodziowych, zbiorników retencyjnych i polderów, przywracaniu naturalnej retencji, a także na unikaniu regulacji koryt rzecznych tam, gdzie nie ma takiej konieczności.

Kartę pracy proszę odesłać na maila. Pozdrawiam